

**ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W BYDGOSZCZY**

z dnia 22 sierpnia 2017 r.

**w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łąki Trzęślicowe w Foluszu
PLH040027**

Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. 2016 r., poz. 2134, zm. z 2015 r. poz. 1936, z 2016 r. poz. 2249 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 132.) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łąki Trzęślicowe w Foluszu PLH040027, zwanego dalej „obszarem Natura 2000”.

§ 2. Opis granic obszaru Natura 2000 określa załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 3. Mapę obszaru Natura 2000 stanowi załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 4. Identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony określa załącznik nr 3 do zarządzenia.

§ 5. Cele działań ochronnych określa załącznik nr 4 do zarządzenia.

§ 6. Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania określa załącznik nr 5 do zarządzenia.

§ 7. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska
Regionalny Konserwator
Przyrody

Marek Machnikowski

Załączniki do zarządzenia

Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy

z dnia 22 sierpnia 2017 r.

Załącznik Nr 1

**Opis granic obszaru Natura 2000 w postaci współrzędnych punktów
ich załamania w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL –1992**

nr	x	y
1	570704,94	410812,73
2	570690,00	410817,42
3	570681,04	410824,68
4	570676,77	410832,36
5	570680,18	410961,28
6	570675,92	410979,64
7	570653,29	411035,13
8	570640,06	411077,82
9	570632,80	411092,33
10	570620,42	411125,20
11	570617,01	411149,11
12	570617,43	411186,67
13	570625,54	411312,18
14	570628,94	411363,44
15	570633,23	411415,91
16	570652,55	411503,59
17	570669,29	411565,69
18	570699,82	411678,87
19	570701,53	411700,64
20	570705,37	411776,62
21	570699,82	411793,70
22	570682,32	411857,73
23	570684,45	411866,69
24	570700,25	411894,87
25	570707,50	411918,77
26	570707,93	412062,63
27	570715,52	412069,34
28	570725,01	412072,45
29	570727,14	412248,75
30	570730,56	412500,18
31	570619,14	412498,90
32	570582,86	412499,75
33	570580,29	412907,42
34	570508,15	412906,57

35	570530,78	413175,50
36	570534,62	413268,14
37	570558,95	413333,02
38	570579,44	413335,58
39	570595,23	413353,09
40	570623,23	413379,98
41	570624,26	413499,50
42	570629,81	413580,19
43	570640,06	413698,43
44	570647,31	413730,45
45	570645,18	413777,40
46	570646,89	413892,23
47	570644,33	413974,19
48	570647,02	414021,16
49	570648,17	414059,57
50	570654,14	414086,46
51	570658,31	414111,54
52	570668,66	414141,96
53	570695,55	414189,77
54	570719,03	414245,69
55	570727,14	414272,16
56	570734,21	414303,99
57	570738,90	414336,86
58	570737,19	414406,87
59	570740,37	414528,71
60	570740,61	414606,65
61	570741,89	414622,87
62	570742,32	414635,25
63	570741,46	414651,90
64	570741,89	414670,26
65	570738,90	414686,90
66	570733,35	414707,82
67	570730,98	414725,50
68	570729,51	414737,28
69	569791,40	414742,98

70	569697,90	414731,72
71	569633,28	414756,91
72	569491,13	414719,35
73	569416,68	414704,10
74	569376,73	414691,60
75	569324,65	414674,52
76	569162,06	414618,03
77	569116,76	414603,23
78	569051,86	414596,72
79	569034,80	414597,26
80	568989,98	414604,94
81	568904,48	414618,01
82	568861,03	414559,16
83	568844,53	414536,81
84	568843,01	414511,76
85	568843,01	414485,20
86	568841,50	414462,44
87	568826,32	414448,02
88	568814,17	414441,19
89	568794,44	414443,46
90	568784,58	414429,80
91	568774,71	414404,00
92	568776,82	414385,59
93	568774,71	414371,37
94	568786,10	414340,25
95	568777,75	414329,63
96	568783,06	414295,48
97	568785,53	414264,40
98	568778,51	414164,19
99	568780,02	414089,06
100	568780,02	414038,21
101	568785,34	413997,23
102	568783,82	413972,95
103	568776,99	413972,95
104	568764,85	413976,74

105	568763,70	413961,99
106	568738,86	413783,42
107	568772,92	413789,99
108	568792,65	413789,99
109	568808,19	413787,00
110	568814,16	413779,23
111	568813,56	413763,10
112	568793,84	413720,66
113	568751,41	413651,93
114	568728,70	413610,09
115	568473,49	413680,62
116	568469,31	413687,79
117	568417,91	413698,55
118	568386,83	413711,70
119	568259,52	413738,00
120	568275,06	413596,94
121	568287,02	413492,35
122	568292,39	413420,63
123	568300,16	413387,16
124	568297,77	413362,66
125	568285,82	413337,55
126	568269,68	413314,84
127	568252,35	413292,13
128	568238,60	413262,25
129	568219,27	413236,46
130	568180,58	413156,01
131	568158,93	413130,14
132	568137,81	413112,19
133	568119,34	413105,33
134	568078,16	413110,61
135	568053,47	413113,38
136	568026,94	413118,52
137	568012,16	413130,14
138	567995,27	413149,15
139	567976,26	413164,98
140	567927,16	413185,57
141	567893,90	413197,75
142	567858,00	413200,36
143	567846,39	413195,60
144	567828,44	413185,05
145	567808,37	413178,18
146	567727,60	413163,93
147	567723,90	413151,78
148	567718,09	413110,08
149	567714,40	413067,31
150	567717,57	413034,05
151	567712,81	413006,07

152	567737,63	412996,57
153	567785,67	412982,31
154	567826,85	412972,81
155	567888,09	412958,03
156	567932,44	412952,75
157	567976,79	412944,30
158	568012,16	412942,19
159	568043,84	412949,58
160	568205,92	412940,08
161	568286,17	412916,32
162	568460,92	412895,20
163	568529,55	412883,06
164	568535,36	412832,90
165	568531,66	412814,43
166	568521,63	412799,11
167	568500,51	412787,50
168	568466,73	412775,36
169	568432,41	412756,88
170	568409,71	412735,76
171	568397,56	412713,94
172	568394,40	412694,58
173	568401,26	412670,82
174	568408,23	412647,56
175	568410,24	412622,25
176	568406,01	412602,72
177	568383,31	412549,39
178	568367,47	412514,02
179	568338,43	412450,67
180	568323,11	412406,20
181	568309,40	412348,25
182	568227,33	412139,93
183	568099,80	411788,62
184	568077,54	411704,86
185	568042,78	411553,15
186	567968,12	411178,36
187	567876,57	411160,80
188	567907,54	411115,75
189	567923,03	411065,77
190	567932,18	411020,72
191	567930,07	410982,70
192	567925,84	410956,66
193	567911,76	410898,23
194	567891,35	410827,14
195	567942,74	410780,68
196	567871,64	410593,43
197	567853,34	410524,44
198	567849,82	410495,58

199	567853,34	410454,05
200	567844,89	410425,89
201	567830,81	410397,03
202	567806,17	410359,02
203	567787,17	410318,90
204	567759,01	410268,21
205	567706,92	410218,94
206	567658,35	410209,08
207	567613,33	410208,77
208	567411,97	410201,34
209	567381,70	410217,53
210	567342,99	410235,13
211	567326,80	410236,54
212	567312,01	410225,27
213	567288,78	410237,94
214	567275,41	410252,02
215	567267,66	410270,33
216	567220,04	410331,83
217	567175,51	410378,86
218	567153,63	410401,96
219	567133,21	410409,00
220	567095,20	410430,12
221	567100,83	410539,23
222	567094,10	410610,52
223	567071,97	410646,23
224	566993,13	410833,47
225	566975,53	410882,04
226	566972,01	410908,79
227	567005,80	410931,32
228	566985,39	411022,83
229	566937,52	411157,98
230	566887,69	411142,13
231	566799,55	411367,76
232	566812,92	411386,06
233	566735,49	411586,68
234	566646,09	411625,40
235	566599,63	411608,50
236	566583,44	411614,13
237	566573,59	411632,43
238	566580,63	411654,26
239	566591,89	411674,67
240	566608,08	411703,53
241	566629,90	411728,87
242	566640,46	411761,96
243	566646,09	411799,97
244	566646,80	411844,32
245	566470,11	411814,75

246	566339,88	411792,23
247	566288,49	411788,71
248	566212,47	411773,93
249	566175,16	411758,44
250	566134,74	411747,21
251	566112,56	412048,57
252	566101,95	412192,76
253	566108,18	412253,38
254	566104,77	412313,14
255	566082,95	412349,04
256	566026,63	412463,07
257	566064,64	412474,34
258	566417,31	412560,92
259	566537,69	412600,34
260	566600,34	412619,35
261	566571,48	412722,12
262	566592,59	412744,65
263	566607,57	412758,92
264	566611,60	412769,29
265	566614,42	412789,00
266	566622,86	412798,85
267	566638,35	412801,67
268	566648,20	412812,23
269	566653,13	412850,94
270	566653,13	412879,80
271	566663,69	412886,84
272	566666,51	412911,48
273	566682,70	412914,30
274	566694,19	412922,79
275	566693,26	412942,45
276	566722,12	412949,49
277	566743,94	412949,49
278	566768,58	412943,16
279	566786,18	412920,63
280	566808,00	412924,15
281	566834,75	412926,97
282	566855,86	412926,26
283	566710,51	413135,49
284	566698,89	413155,04
285	566684,48	413101,63
286	566671,43	413084,65
287	566654,54	413079,02
288	566630,61	413088,17
289	566608,78	413112,10
290	566579,22	413130,40
291	566540,42	413142,48
292	566508,83	413143,78

293	566473,63	413128,29
294	566446,41	413119,47
295	566417,31	413101,54
296	566355,37	413088,87
297	566337,77	413069,87
298	566318,76	413043,82
299	566303,28	413012,14
300	566270,19	413000,18
301	566235,70	412981,87
302	566264,56	412866,43
303	566262,45	412848,13
304	566177,98	412789,70
305	566158,97	412773,51
306	566145,60	412749,58
307	566125,89	412739,72
308	566094,91	412735,50
309	566064,64	412743,24
310	566006,92	412775,62
311	566003,40	412786,88
312	565996,19	412827,93
313	565935,82	412797,44
314	565902,04	412791,11
315	565794,33	412792,52
316	565696,49	412784,07
317	565619,76	412784,77
318	565516,99	412794,57
319	565457,15	412790,40
320	565383,94	412792,52
321	565298,06	412805,89
322	565274,13	412865,02
323	565212,89	412981,87
324	564960,88	412840,38
325	564697,61	412684,81
326	564608,21	412636,95
327	564415,33	412519,39
328	564308,33	412459,56
329	564309,74	412435,62
330	564322,41	412388,46
331	564335,08	412323,70
332	564357,85	412274,44
333	564375,10	412250,16
334	564387,94	412232,08
335	564405,76	412214,65
336	564454,86	412187,73
337	564499,60	412165,95
338	564616,20	412124,13
339	564684,91	412085,17

340	564762,92	412035,68
341	564826,27	411991,33
342	564881,71	411943,02
343	564908,63	411919,27
344	564927,70	411895,97
345	564971,52	411874,85
346	565050,72	411836,31
347	565123,68	411784,75
348	565141,00	411774,54
349	565170,56	411745,50
350	565245,91	411819,04
351	565281,67	411777,01
352	565320,06	411817,16
353	565351,03	411786,19
354	565426,12	411873,47
355	565554,67	411749,51
356	565662,64	411645,40
357	565738,66	411575,94
358	565818,44	411527,14
359	565875,38	411473,23
360	566061,54	411328,16
361	566119,73	411280,29
362	566128,17	411254,95
363	566198,57	411196,76
364	566227,66	411171,42
365	566239,86	411144,20
366	566244,56	411111,35
367	566248,59	411075,82
368	566260,51	411052,22
369	565993,96	410973,38
370	566028,68	410895,48
371	565826,00	410857,61
372	565567,37	410817,00
373	565639,12	410368,15
374	565667,49	410326,44
375	565750,92	410263,03
376	565994,53	410087,83
377	565868,07	410050,64
378	565886,37	409954,20
379	566031,38	409989,40
380	566036,31	409968,98
381	566077,64	409886,65
382	566196,10	409726,13
383	566245,38	409693,04
384	566449,52	409748,65
385	566458,67	409696,56
386	566492,46	409593,79

387	566526,25	409515,65
388	566552,29	409450,19
389	566599,46	409255,20
390	566642,40	409077,10
391	566655,07	409029,23
392	566678,30	408980,66
393	566719,29	408910,80
394	566895,11	409011,64
395	566950,02	409020,08
396	566991,43	409029,01
397	567021,11	409041,90
398	567036,60	409051,76
399	567054,20	409085,55
400	567102,93	409118,71
401	567152,75	409139,05
402	567240,04	409136,94
403	567286,09	409150,89
404	567351,96	409167,20
405	567409,85	409192,96
406	567436,43	409200,29
407	567484,30	409192,55
408	567618,75	409170,72
409	567680,70	409154,53
410	567721,71	409133,56
411	567730,68	409083,44
412	567748,94	409024,65
413	567748,98	408954,62
414	567741,94	408911,68
415	567714,49	408870,85
416	567667,32	408804,68
417	567639,87	408748,36
418	567632,13	408706,83
419	567632,61	408616,26
420	567612,80	408410,83
421	567560,83	408014,81
422	567548,16	407931,22
423	568073,77	407933,72
424	568080,03	407847,35
425	568205,17	407871,15
426	568353,03	407901,05
427	568509,26	407931,22
428	568598,12	407921,20
429	568678,21	407899,93
430	568644,42	407708,46
431	568616,65	407594,32
432	568592,71	407501,26
433	568563,15	407414,68

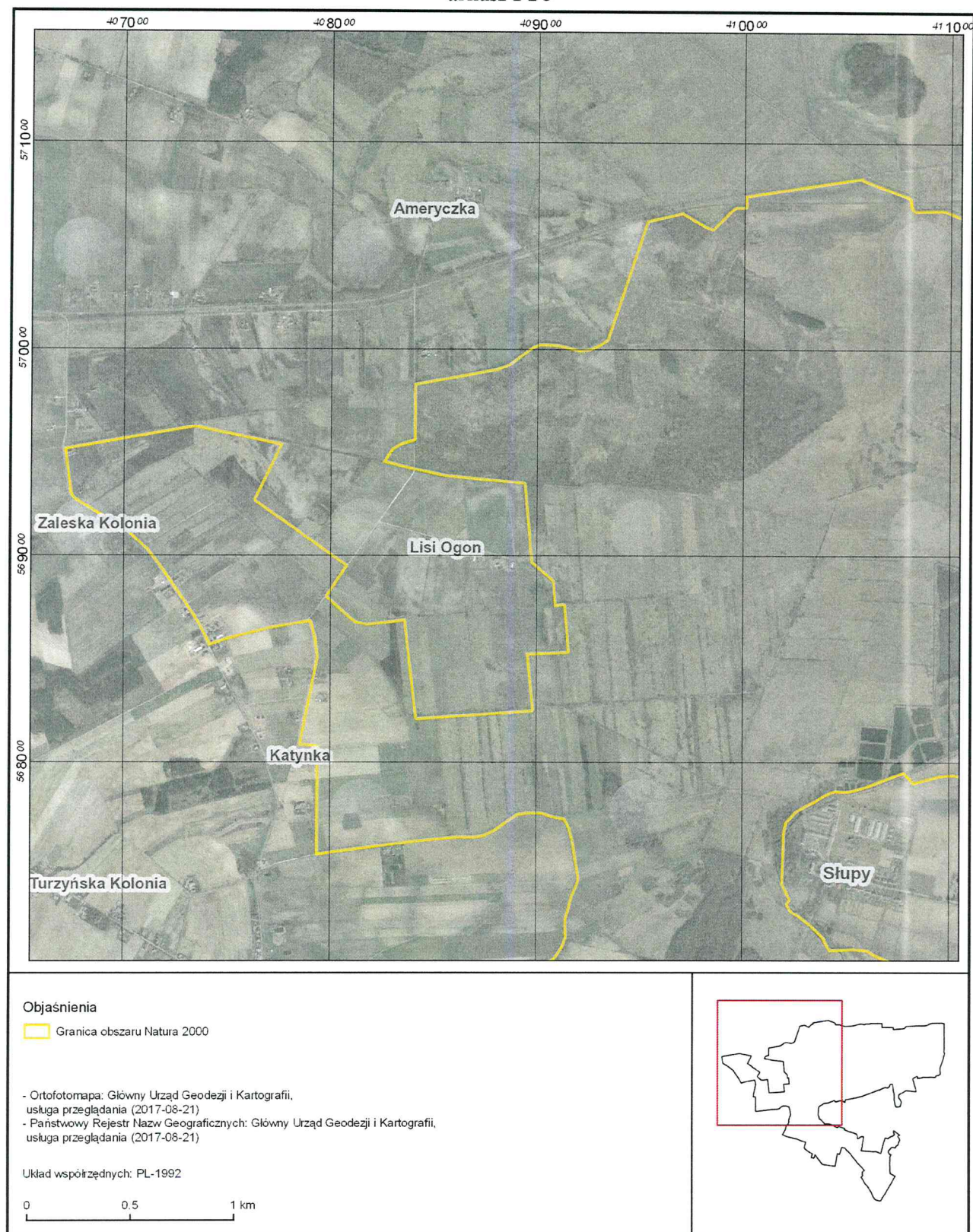
434	568672,96	407356,60
435	568768,52	407293,78
436	568933,24	407179,74
437	569023,52	407112,16
438	569070,50	407059,37
439	569100,78	407026,25
440	569113,80	407009,74
441	569148,26	406956,15
442	569271,21	406755,30
443	569292,80	406739,34
444	569520,87	406708,37
445	569615,67	407247,11
446	569631,63	407346,60
447	569542,46	407771,78
448	569270,15	407639,21
449	568953,04	408088,08
450	568803,80	407988,59
451	568704,31	408098,40
452	568684,60	408126,56
453	568673,34	408176,30
454	568695,87	408365,89
455	568216,25	408422,21
456	568255,67	408975,97
457	568531,61	408948,75
458	568539,74	409148,92
459	568755,93	409129,90
460	568751,24	409084,84
461	568874,20	409075,46
462	568964,30	408969,40
463	569345,36	408935,61
464	569372,47	408645,97
465	569381,97	408550,79
466	569412,42	408406,31
467	569450,21	408248,57
468	569518,01	408292,08
469	569546,34	408335,83
470	569565,56	408401,36
471	569835,73	408401,36
472	569909,60	408802,06
473	569930,84	408858,72
474	570014,83	408972,05
475	570030,01	409009,49
476	570026,97	409098,53
477	570013,91	409153,48
478	570000,99	409202,82
479	570006,73	409253,35
480	570029,87	409302,52

481	570052,27	409335,31
482	570624,64	409525,98
483	570664,74	409700,93
484	570598,95	409813,71
485	570586,70	409846,70
486	570679,76	409937,63
487	570693,84	409958,12
488	570693,42	410002,94
489	570746,35	409999,95
490	570835,57	410572,39
491	570825,53	410578,97
492	570818,49	410596,73
493	570739,95	410806,75
494	570720,31	410812,52
495	570704,94	410812,73

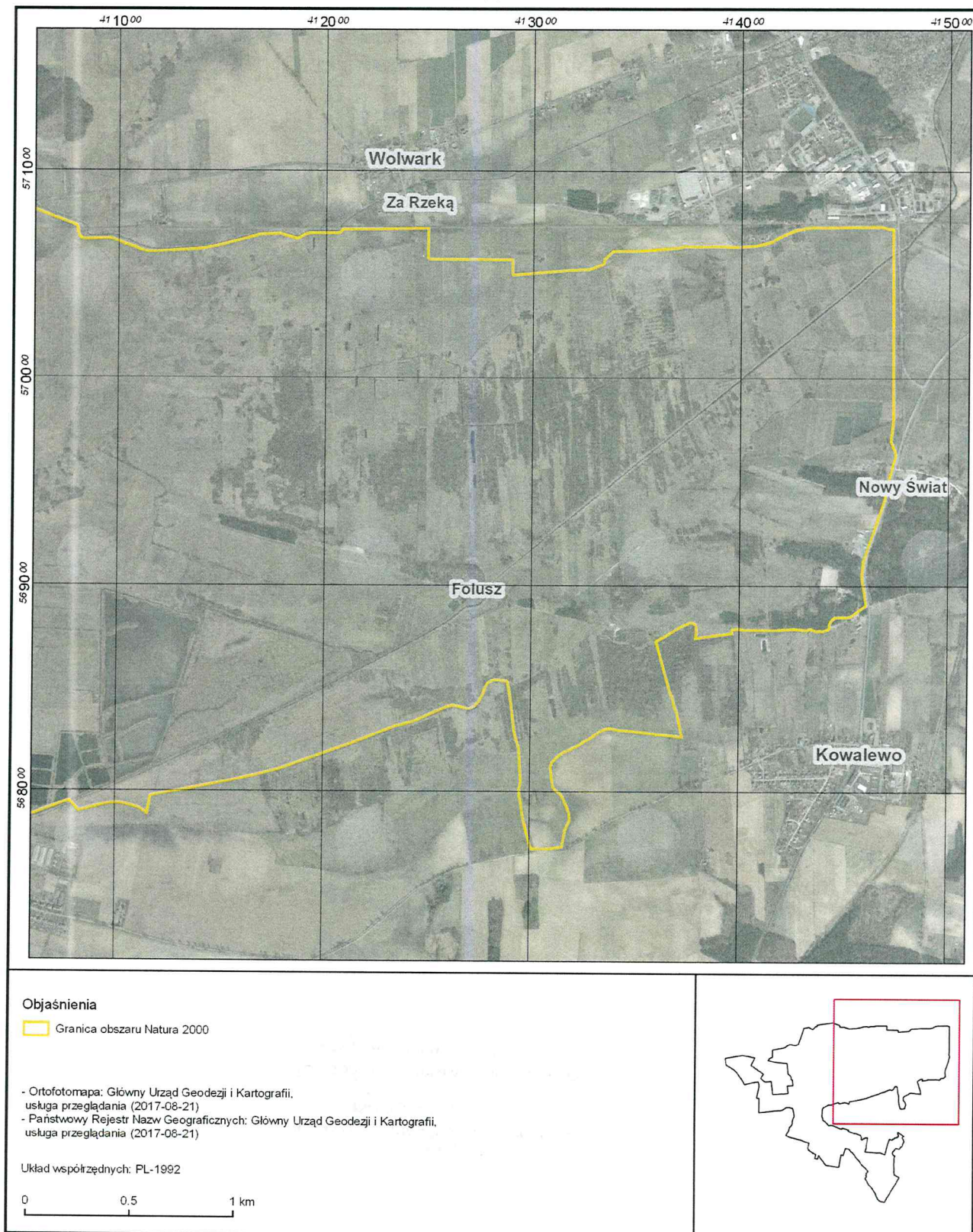
Z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Bydgoszczy

Marek Machnikowski
Regionalny Konserwator Przyrody
w Bydgoszczy

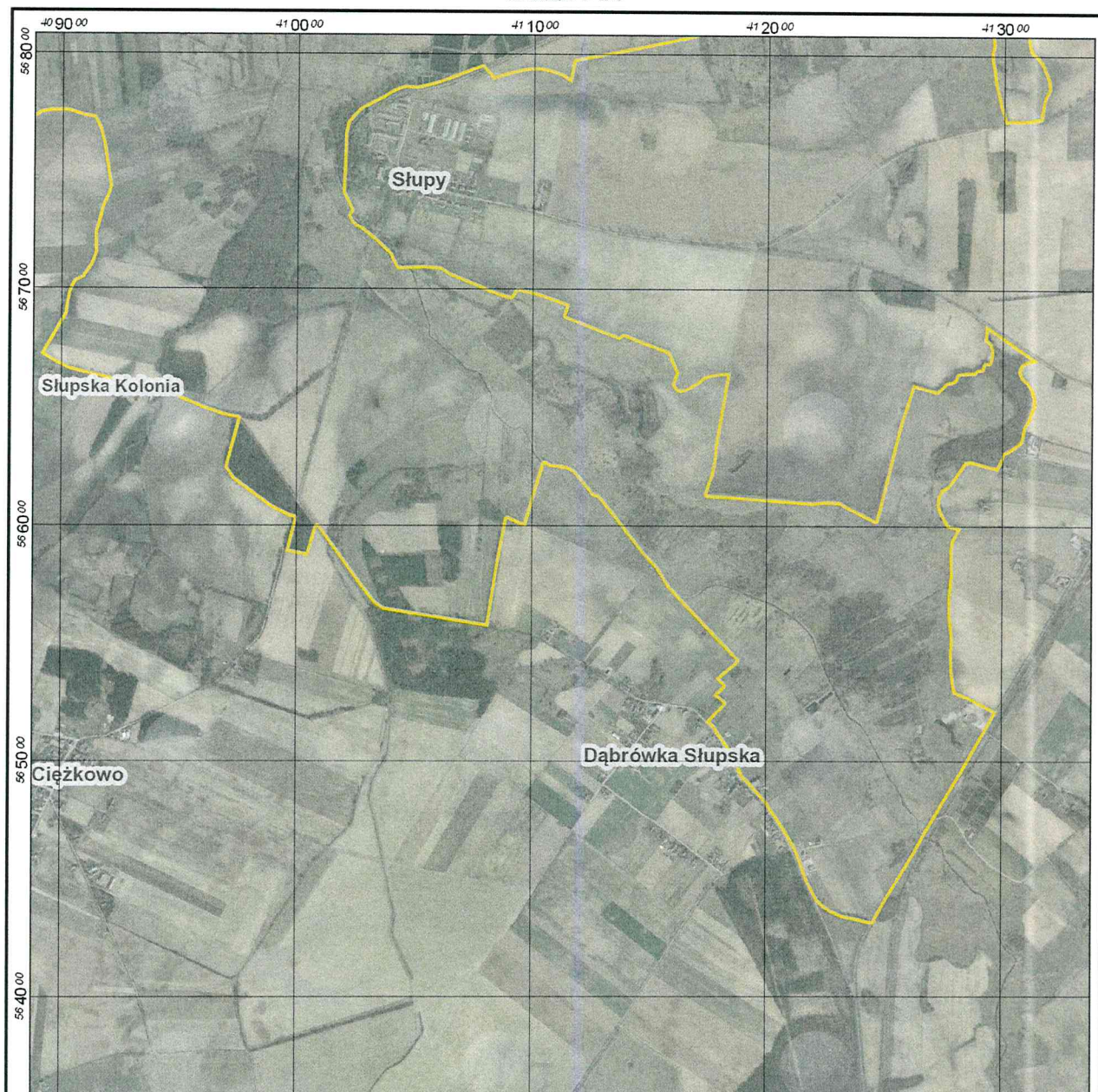
Przebieg granicy obszaru Natura 2000 Łąki Trzęślicowe w Foliuzi PLH040027
- arkusz 1 z 3

Przebieg granicy obszaru Natura 2000 Łąki Trzęslicowe w Foluszu PLH040027
- arkusz 2 z 3

Przebieg granicy obszaru Natura 2000 Łąki Trzęslicowe w Foloszu PLH040027
- arkusz 3 z 3

Objaśnienia

 Granica obszaru Natura 2000

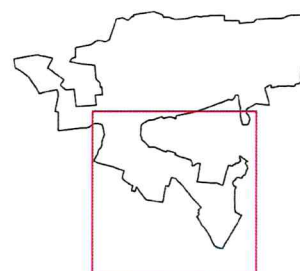
- Ortofotomapa: Główny Urząd Geodezji i Kartografii,
usługa przeglądania (2017-08-21)
- Państwowy Rejestr Nazw Geograficznych: Główny Urząd Geodezji i Kartografii,
usługa przeglądania (2017-08-21)

Układ współrzędnych: PL-1992

0 0.5 1 km

Z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Bydgoszczy

Marek Machnikowski
Regionalny Konservator Przyrody
w Bydgoszczy

Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000

Lp	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis
		Istniejące	Potencjalne	
1	6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	A08 Nawożenie, nawozy sztuczne	A02.01 Intensyfikacja rolnictwa, K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja	Zagrożenia istniejące: Największym obecnie zagrożeniem jest zmiana sposobu użytkowania łąk. Większość powierzchni siedliska jest nawożona głównie nawozami mineralnymi. Niektóre powierzchnie nawożone są obornikiem. Zagrożenia potencjalne: Zagrożeniem potencjalnym jest ewolucja biocenotyczna (sukcesja na skutek zaniechania użytkowania rolniczego). W chwili obecnej presja użytkowania rolniczego jest wysoka z uwagi na dopłaty obszarowe.
2.	91E0* Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnion glutinoso-incanae) i olsy źródłiskowe	X. Brak nacisków i zagrożeń	B02.02 Wycinka lasu, B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew,	Z zagrożeń potencjalnych znaczenie może mieć gospodarowanie w obrębie płatów siedlisk w ewidencji gruntu nie zakwalifikowanych jako las. Ponadto w obrębie płatów siedliska obserwuje się brak martwego drewna w płatach, czasowe zachwianie struktury pionowej i składu drzewostanu oraz fragmentację lasu.
3	91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	K04.03 Zawleczenie choroby (patogeny mikrobowe)	B02.02 Wycinka lasu, B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew I02 Problematyczne gatunki rodzime I01 obce gatunki inwazyjne	Zagrożenia istniejące: Jeden płat, w którym dominował jesion wyniosły, miał częściowo obumarły drzewostan z powodu choroby jesionu. W pozostałych płatach zjawisko jest mniej nasilone. Brak metody zapobiegania chorobie. Do czasu utrzymywania się jej objawów dopuszcza się rezygnację z nasadzenia jesionu. Zagrożenia potencjalne: Z zagrożeń potencjalnych znaczenie może mieć gospodarowanie w obrębie płatów siedlisk w ewidencji gruntu nie zakwalifikowanych jako las (wylesienia). Ponadto w obrębie płatów siedliska obserwuje się brak martwego drewna w płatach, czasowe zachwianie struktury pionowej i składu gatunkowego drzewostanu (m.in. znaczący udział brzozy) oraz fragmentację lasu. W kilku płatach notowano osobniki obcej ekologicznie olszy szarej, która w przyszłości może być zagrożeniem dla całego siedliska. Stwierdzono obce geograficznie gatunki: dąb czerwony (drzewa owocujące) i kasztanowiec pospolity, które mogą być potencjalnym

				zagrożeniem
4	1617 Starodub łąkowy <i>Angelica palustris</i>	A02.01 Intensyfikacja rolnictwa, A08 Nawożenie, nawozy sztuczne	K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja	Zagrożenia istniejące: Populacja <i>Angelica palustris</i> jest w dobrej kondycji. Obserwuje się jednak stosowanie nawożenia mineralnego. Możliwe jest również, że zabiegi zwalczania chwastów na niektórych łąkach też prowadziły do zmniejszenia zasobów populacji. Zagrożenia potencjalne: W przypadku łąk na których występuje starodub, zagrożeniem może być, ewolucja biocenotyczna (sukcesja na skutek zaniechania użytkowania rolniczego).
5	4038 Czerwończyk fioletek <i>Lycaena helle</i>	X. Brak nacisków i zagrożeń	A02.03 Usuwanie trawy pod grunty orne, A03.01 Intensywne koszenie lub intensyfikacja, A03.03 Zaniechanie / brak koszenia J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie - ogólnie	Nie stwierdzono istniejących istotnych presji oddziałujących na populację czerwończyka fioletka i zajmowane przez nią siedlisko. Potencjalnymi zagrożeniami mogą być działania związane ze zmianą sposobu zagospodarowania i użytkowania gruntów, na których znajduje się stanowisko motyla. W pierwszej kolejności należy wskazać możliwość intensyfikacji koszenia, zmianę terminów koszenia, stosowanie herbicydów i wsiewek traw lub próby zmiany użytkowania łąkowego na orne. Niebezpiecznym dla populacji czerwończyka fioletka może być też zaniechanie koszenia, co może uruchomić procesy sukcesji oraz nadmierne melioracje zmieniające charakter jego siedliska.
6	6210 Murawy kserotermiczne (<i>Festuco-Brometea</i>) i ciepłolubne murawy z <i>Asplenion septentrionalis</i> <i>Festucion pallentis</i>	Nie analizowano zagrożeń dla siedliska – nie kwalifikuje się jako przedmiot ochrony (ocena reprezentatywności D).		
7	6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	Nie analizowano zagrożeń dla siedliska – nie kwalifikuje się jako przedmiot ochrony (ocena reprezentatywności D).		

Z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
Marek Machajkowski
Regionalny Konserwator Przyrody
w Bydgoszczy

Cele działań ochronnych

	Przedmiot ochrony	Cele działań ochronnych
1.	6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	Zachowanie siedliska w obszarze stanie niepogorszonym (U1),
2.	91E0* Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe	Zachowanie siedliska w stanie niepogorszonym (U2)
3.	91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	Zachowanie siedliska w stanie niepogorszonym (U2)
4.	1617 Starodub łąkowy <i>Angelica palustris</i>	Zachowanie siedliska gatunku w stanie niepogorszonym (U1)
5.	4038 Czerwończyk fioletek <i>Lycaena helle</i>	Uzupełnienie stanu wiedzy o gatunku w obszarze.
6	6210 Murawy kserotermiczne (<i>Festuco-Brometea</i>) i ciepłolubne murawy z <i>Asplenion septentrionalis</i> <i>Festucion pallentis</i>)	Nie określano celów działań ochronnych dla siedliska – nie kwalifikuje się jako przedmiot ochrony (ocena reprezentatywności D).
7	6510 Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	Nie określano celów działań ochronnych dla siedliska – nie kwalifikuje się jako przedmiot ochrony (ocena reprezentatywności D).

Z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Bydgoszczy

Marek Machnikowski
Regionalny Konserwator Przyrody
w Bydgoszczy

**Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie
i obszarów ich wdrażania**

L p.	Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrażania ¹⁾	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
	Dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania			
1.	6410 Zmiennowielgocenne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	Działania obligatoryjne: zachowanie siedlisk przyrodniczych położonych na trwałych użytkach zielonych, ekstensywne użytkowanie kośne lub kośno – pastwiskowe łąk lub pastwiskowe naprzemiennie z użytkowanie m kośnym. Działania fakultatywne: koszenie zgodnie z wymogami odpowiedniego pakietu, ukierunkowane na ochronę siedliska przyrodniczego 6410 w ramach obowiązującego o Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.	Płaty siedliska na działkach: gmina Szubin - obszar wiejski: - obręb Kowalewo, działki nr: 180/13, 180/14, 186/1, 186/2, 187/8, 189/1, 195, 196/4, 199, 201/1, 204/1, 207, 257/7, 267, 282/2, 456/2, 457/1, 458/1, 463/2, 463/3, 641/1, 643/1, 856, 861, 862, 863/1, 863/2, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877/1, 877/2, 878, 879, 880, 881, 882/1, 883, 884, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 908/1, 909/1, 911/1, 912/1, 913/1, 914/1, 915/1, 916/1, 917/1, 918/1, 919/1, 920/1, 921/1, 922/2, 923/1, 923/2, 925/1, 926/1, 928/2, 929/1, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937/1, 942/2, 942/3, 948, 944, 945, 946, 948, 950/1, 951, 952, 953, 954, 955, 957/1, 958/1, 960, 961, 962, 963/1, 964, 965, 966, 967, 968, 969/1, 971/1, 972, 979/1, 980/1, 985, 986/5, 986/6, 987, 989/1, 990/1, 991, 992, 993/1, 994, 995, 996/1, 997, 998, 999, 1000, 1001, 1003/4, 1004, 1009/2, 1012, 1015/1, 1016/3, 1016/4, 1017/1, 1018/1, 1019/1, 1020/1, 1021/1, 1023/1, 1024/1, 1026, 1028/1, 1040/1, 1041/2, 1042/2, 1044/1, 1044/2, 1045, 1047/1, 1047/2, 1048, 1788, 1789, 1790, 1791, 1792, 1793, 1794, 1795, 1786/1, 1796, 1797, 1798, 1799, 1800, 1801, 1802, 1803, 1804, 1805, 1806, 1807, 1808, 1809, 1810, 1811, 1812, 1813, 1814, 1815, 1816, 1817, 1818, 1819, 1820, 1821, 1822, 1823, 1825, - obręb Wolwark, działki nr: 242, 243, 250, 251, 252, 253, 254, 255/1, 256, 257, 262, 268, 269, 272, 273, 274, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304/2, 304/3, 305/1, 306/1, 307, 308, 309, 310/1, 310/2, 310/3, 311, 312, 314, 315/1, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 327, 328, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337/1, 338, 339, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 358, 359, 360, 361, 362,	właściciel (zarządca) na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości lub na podstawie porozumienia ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000

¹⁾ Lokalizację podano za pomocą numerów działek ewidencyjnych, których źródłem jest system LPIS (system identyfikacji działek rolnych)

			<p>363/3, 363/5, 363/6, 363/7, 365/1, 365/2, 365/3, 369, 370, 371, 372, 373, 374/1, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 386/1, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 423/2, 424</p> <p>- obręb Słupy, działki nr: 24/80, 24/88, 31, 83, 92/8, 92/9, 127, 132/1, 132/2, 136,</p> <p>- obręb Królikowo, działki nr: 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29/3, 30, 31, 32, 33/1, 35, 37, 39, 40, 41, 83, 84, 140/10, 140/11, 140/12, 140/3, 140/4, 140/5, 140/6, 140/7, 140/8, 140/9, 140/15, 140/16, 147/1, 147/2, 148/1, 148/2, 148/3, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159/1, 159/2, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 179/2, 179/3, 179/4, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198/1, 199, 200/2, 200/3, 201, 202, 204/1, 205/1, 206/1, 207/1, 208/1, 209/1, 210/1, 211/1, 212/1, 214/1, 215/1, 218, 219, 222/1, 222/2, 223/1, 224/1, 224/12, 224/18, 224/19, 224/2, 224/20, 224/3, 227/3, 231/1, 244/1, 249/1, 251, 252, 253, 254/1, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280/1, 281/1, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295/1, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302/1, 303/1, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 604/1, 611, 630/4, 630/5, 630/6, 631</p> <p>- obręb Dąbrówka Słupska, działki nr: 130/2, 148</p> <p>- obręb Zalesie, działki nr: 266, 267, 268/1, 269, 273/1, 276, 280/1, 303, 304, 305, , - obręb Wąsosz, działki nr: 10, 11, 12, 13/1, 14/1, 15/1, 16/1, 17/1, 18/1, 21, 29/3, 29/4, 30/2, 31/2, 32/1, 33/1, 34/2, 35/1, 36, 37/1, 55, 6/1, 63/12, 68, 7/1, 78/10, 8, 9</p> <p>- obręb Pińsko, działki nr: 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120/1, 120/2, 121, 122, 123, 124, 125/1, 126/1, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135.</p>	
2.	1617 Starodub łąkowy <i>Angelica palustris</i>	<p>Działania obligatoryjne: zachowanie siedlisk przyrodniczych położonych na trwałych użytkach zielonych, ekstensywne użytkowanie kośne, kośno – pastwiskowe lub pastwiskowe łąk.</p> <p>Działania</p>	<p>Łąki stanowiące siedlisko gatunku na działkach: gmina Szubin - obszar wiejski:</p> <p>- obręb Kowalewo, działki nr: 180/13, 199, 207, 257/7, 267, 282/2, 856, 861, 862, 863/1, 863/2, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877/1, 877/2, 878, 879, 880, 881, 882/1, 883, 884, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 908/1, 909/1, 911/1, 912/1, 913/1, 914/1, 915/1, 916/1, 917/1, 918/1, 919/1, 920/1, 921/1, 922/2, 925/1, 926/1, 928/2, 948, 952, 997, 998, 999, 1000, 1001, 1004, 1041/2, 1024/1, 1026, 1040/1, 1042/2, 1044/1, 1044/2, 1045, 1047/1, 1047/2, 1788, 1789, 1790, 1791, 1792, 1793, 1794, 1795, 1796, 1797, 1798, 1799, 1800, 1801, 1802, 1803, 1804, 1805, 1806, 1807, 1808, 1809, 1810, 1811, 1812, 1813, 1814, 1815, 1816, 1817, 1818, 1819,</p>	<p>właściciel (zarządca) na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości lub na podstawie porozumie por ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000</p>

		<p>fakultatywne: koszenie zgodnie z wymogami odpowiedniego pakietu, ukierunkowane na ochronę siedliska gatunku w ramach obowiązującego o Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.</p>	<p>1820, 1821, 1822, 1823, 1825, - obręb Pińsko, działki nr: 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120/1, 120/2, 121, 122, 123, 124, 125/1, 126/1, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135 - obręb Wolwark, działki nr: 242, 243, 250, 251, 252, 253, 254, 255/1, 256, 257, 262, 268, 269, 272, 273, 274, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304/2, 304/3, 305/1, 306/1, 307, 308, 309, 310/1, 310/2, 310/3, 311, 312, 314, 315/1, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 327, 328, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337/1, 338, 339, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 358, 359, 360, 361, 362, 363/3, 363/5, 363/6, 363/7, 363/5, 365/1, 369, 370, 371, 372, 373, 374/1, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 382,383, 386/1, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 423/2, 424 - obręb Zalesie, działki nr: 266, 267, 268/1, 269, 273/1, 276, 280/1, 303, 304, 305, - obręb Królikowo, działki nr: 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29/3, 30, 31, 32, 33/1, 35, 37, 39, 40, 41, 83, 84, 140/10, 140/11, 140/12, 140/3, 140/4, 140/5, 140/6, 140/7, 140/8, 140/9, 140/15, 140/16, 147/1, 147/2, 148/1, 148/2, 148/3, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159/1, 159/2, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 179/2, 179/3, 179/4, 186/1, 186/2, 187/8, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198/1, 199, 200/2, 200/3, 201, 202, 204/1, 205/1, 206/1, 207/1, 208/1, 209/1, 210/1, 211/1, 212/1, 214/1, 215/1, 218, 219, 222/1, 222/2, 223/1, 224/1, 224/12, 224/18, 224/19, 224/2, 224/20, 224/3, 227/3, 231/1, 244/1, 249/1, 251, 252, 253, 254/1, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280/1, 281/1, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295/1, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302/1, 303/1, 304, 305, 306, 307, 308, 309 527, 604/1, 611, 612, 617/1, 618/3, 619/2, 621/1, 630/4, 630/5, 630/6, 631, 614/1,641/1, 643/1 - obręb Słupy, działki nr: 24/80, 24/88, 31, 83, 92/8, 92/9, 127, 132/1, 132/2, 136, - obręb Dąbrówka Słupska, działki nr: 130/2, 148, 175/5 - obręb Wąsosz, działki nr: 6/1, 7/1, 8, 9 10, 11, 12, 13/1, 14/1, 15/1, 16/1, 17/1, 18/1, 21, 29/3, 29/4, 30/2, 31/2, 32/1, 33/1, 34/2, 35/1, 36, 37/1, 55, 63/12, 78/10,</p>	
3.	91F0 Łęgowe lasy	Prowadzenie gospodarki leśnej	<p>Płaty siedliska na działkach: gmina Szubin - obszar wiejski: - obręb Słupy, działki nr: 107, 108/4, 118,</p>	Właściciel (zarządca) na podstawie przepisów prawa a w

	dębowo-wiązowojesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>) 91E0* Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe	z uwzględnieniem następujących zasad: - maksymalne ograniczenie użytkowania rębnią zupełną, - zagospodarowanie rębniami złożonymi, - zachowanie nienaruszonych fragmentów starych drzewostanów na co najmniej 5% powierzchni manipulacyjnej, - eliminowanie gatunków obcych ekologicznie i geograficznie w drzewostanie, - kontynuowanie w ramach gospodarki leśnej działań mających na celu pozostawianie martwego drewna, aż do osiągnięcia właściwego stanu siedlisk (za wyjątkiem koniecznych zabiegów ochrony lasu i zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego)	120/3,122/2, 131/1, 131/7, 3297/2, 3297/4, 3297/5, 3298/3, - obręb Kowalewo, działki nr: 1/7, 1/8, 1/9, 3201/13 - obręb Wąsosz, działki nr: 75/2, 78/15, 78/10, 419, 3201/12 - obręb Dąbrówka Słupska, działki nr: 130/2, 148, 156, 169, 175/5, 385, 3299/6 - obręb Królikowo, działki nr: 31,32 33/1, 35, 39, 40, 96, 120/1, 130, 383, 384, 386, 597 - obręb Zalesie, działki nr: 240, 241, 256/2, 256/5, 259/1, 259/2, 263, 264/4, 265, 266, 267, 268/1, 269, 273/1, 276, 280/1, 294/3, 310, 3289, 3290/1, 3290/3, 3291, 3292, 3293/1, 3294/2, 3294/3 - obręb Pińsko, działka nr: 98.	przypadku braku takich przepisów na podstawie porozumienia zawartego ze sprawującym Nadzór nad obszarem Natura 2000
Dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych				
4.	6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	Ocena zgodnie z metodyką Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, co 6 lat.	I x: 411295.26 y: 569270.80 II x: 411030.81 y: 569291.13 III	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy

			x: 411159.08 y: 569066.29 IV x: 411733.98 y: 569092.80	
5.	91E0* Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae) i olsy źródłiskowe	Ocena zgodnie z metodyką Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, co 5 lat.	x: 409962,35 y: 567203,62	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
6.	91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (Ficario-Ulmetum)	Ocena zgodnie z metodyką Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, co 5 lat.	x: 408365,02 y: 569443,06	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
7.	1617 Starodub łąkowy <i>Angelica palustris</i>	Ocena zgodnie z metodyką Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, co 6 lat.	x: 411093.11 y: 569836.90	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
Dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony				
8.	91E0* Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae) i olsy źródłiskowe		gmina Szubin - obszar wiejski: - obręb Słupy, działki nr: 131/7 - obręb Kowalewo, działki nr: 1/7, 1/8, 1/9, 3201/13 - obręb Wąsosz, działki nr: 75/2, 78/15, 78/10, 419, 3201/12 - obręb Dąbrówka Słupska, działki nr: 130/2, 148, 156, 169, 175/5, 385 - obręb Królikowo, działki nr: 31, 33/1, 35, 39, 40	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
9.	4038 Czerwończyk fioletek <i>Lycaena helle</i>	Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie wielkości i rozmieszczeni	Obszar Natura 2000	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy

		a populacji, wyznaczenie punktów monitoringowy ch.		
--	--	--	--	--

Z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
Marek Machnikowski
Regionalny Konserwator Przyrody
w Bydgoszczy

UZASADNIENIE

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łąki Trzęślicowe w Foluszu PLH040027 jest dokumentem planistycznym sporządzanym przez sprawującego nadzór nad obszarem na okres 10 lat, w celu ochrony przedmiotów ochrony znajdujących się w jego obrębie. Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134 ze zm.) regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000. Plan ten zawiera zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ww. ustawy.

Plan zadań ochronnych sporządzono na podstawie dokumentacji opracowanej przez Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich w Bydgoszczy, Al. prof. S. Kaliskiego 7, 85-796 Bydgoszcz w ramach projektu nr POIS.05.03.00-00-285/10 – „Projekty planów zadań ochronnych dla obszarów NATURA 2000 na terenie województw kujawsko-pomorskiego i mazowieckiego”, współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013.

W trakcie tworzenia planu zadań ochronnych stwierdzono także konieczność weryfikacji SDF, w szczególności usunięcia następujących siedlisk z listy przedmiotów ochrony: 6210 Murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea* i ciepłolubne murawy z *Asplenion septentrionalis* *Festucion pallentis*) i 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*). Łąki świeże są wykształcone nietypowo. Wprawdzie dominuje zwykle rajgras wyniosły *Arrhenatherum elatius*, ale brakuje innych gatunków charakterystycznych. Siedlisko muraw kserotermicznych ograniczone do jednego słabo zachowanego płata o małej powierzchni, gdzie trzcinnik piaskowy zajmuje przeszło 50% powierzchni płata siedliska.

Za przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 uznano następujące siedliska przyrodnicze oraz gatunki roślin i zwierząt: 6410 Zmienne-wilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*), 91E0* Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródłiskowe, 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*), 1617 Starodub łąkowy *Angelica palustris* oraz 4038 Czerwończyk fioletek *Lycaena helle*. Wniosek o aktualizację SDF złożono do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska pismem znak: WPN.6323.18.2017.JC, z dnia 6 marca 2017 r.

Dominującymi przedmiotem ochrony w obszarze są zmienne-wilgotne łąki trzęślicowe (6410). Z uwagi na półnaturalny charakter przedmiotowego siedliska, proponowane działania ochronne związane są głównie z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania. Celem nadrzędnym jest utrzymanie użytkowania oraz jego dostosowanie do wymogów chronionego siedliska. Optimum występowania staroduba łąkowego (1617 *Angelica palustris*) pokrywa się z siedliskiem łąk trzęślicowych w związku z tym również proponowane metody gospodarowania dla tego gatunku są zbieżne.

W celu ochrony łągów (91E0, 91F0) określono zasady prowadzenia gospodarki leśnej w szczególności wskazano na potrzebę usuwania gatunków obcych z drzewostanu oraz zwiększania ilości martwego drewna w obrębie płatów siedlisk. Ponadto planuje się uzupełnienie stanu wiedzy o płatach siedliska 91E0, w celu uzyskania pełnej dokumentacji fitosocjologicznej obrazującej stan zachowania przedmiotowego siedliska.

Analiza dokumentów planistycznych wykazała, iż ich zapisy w nich zawarte nie stanowią zagrożenia dla przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000. W związku z powyższym nie stwierdzono potrzeby określenia wskazań dotyczących eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych do dokumentów, o których mowa w art. 28 ust. 10 pkt 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134 ze zm.).

Informacje zgromadzone na potrzeby niniejszego planu zadań ochronnych są wystarczające dla prawidłowego zaplanowania działań ochronnych. Mając powyższe na uwadze nie stwierdzono potrzeby sporządzenia planu ochrony dla obszaru Natura 2000 Łąki Trzęślicowe w Foluszu PLH040027

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy obwieszczeniem znak: WPN.6320.18.2016.AM2, z dnia 27 października 2016 r., poinformował o zamiarze przystąpienia do

sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łąki Trzęślicowe w Foluszu PLH040027.

Pismem znak: WPN.6320.5.1.2017.JC z dnia 16 lutego 2017 r. przekazano zidentyfikowanym zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, informację o możliwości złożenia uwag i wniosków do projektu planu zadań ochronnych.

Następnie obwieszczeniem znak: WPN.6320.8.2017.AM2 z dnia 13 marca 2017 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy poinformował o przystąpieniu do opracowywania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łąki Trzęślicowe w Foluszu PLH040027 oraz o możliwości złożenia uwag i wniosków do przedmiotowego projektu zarządzenia.

Wymienione obwieszczenia zamieszczone były w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, na tablicy ogłoszeń ww. urzędów oraz w prasie o zasięgu obejmującym województwo kujawsko-pomorskie. Z projektem planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łąki Trzęślicowe w Foluszu PLH040027 można było zapoznać się w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, a także w aktualnościach na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy (<http://bydgoszcz.rdos.gov.pl/>). Ponadto, zgodnie z art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353), projekt planu zadań ochronnych zamieszczono w publicznie dostępnym wykazie danych na Ekoportalu (372/2017). W ten sposób zapewniono możliwość udziału społeczeństwa na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353) w procedurze, której przedmiotem jest sporządzenie projektu planu zadań ochronnych dla ww. obszaru Natura 2000.

W związku z udziałem społeczeństwa do projektu zarządzenia zgłoszono następujące uwagi:

1. Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska e-mail z dnia 31 marca 2017 r. tj.:

a) Uwaga do załącznika nr 3 pkt 2, załącznika nr 4 pkt 2, załącznika nr 5 pkt 3, 5, 8, siedlisko 91E0 można dopiero wpisać do zarządzenia po zatwierdzeniu nowego SDF dla obszaru.

Odpowiedź: Złożono wniosek o aktualizację SDF, zarządzenie zostanie podpisane po zaktualizowaniu treści SDF

b) Uwaga do załącznika nr 3 pkt 5 gatunek 4038 można dopiero wpisać do zarządzenia po zatwierdzeniu nowego SDF dla obszaru. Z karty oceny gatunku wynika, że w ramach obserwacji zaobserwowano maksymalnie 3 osobniki? Czy to kwalifikuje do dodania jako przedmiot ochrony?

Odpowiedź: Złożono wniosek o aktualizację sdf, zarządzenie zostanie podpisane po zaktualizowaniu treści SDF. Czerwończyk fioletek jest stale obserwowany na stanowisku wykazanym w PZO. Obserwowany był również przez pracowników RDOŚ w Bydgoszczy. W obszarze występują rozległe tereny stanowiące dogodne siedlisko dla jego populacji. Jest również bardzo rzadkim gatunkiem w regionie. W województwie kujawsko-pomorskim występuje poza granicami zwartego zasięgu. W związku z powyższym pomimo braku dokładnej wiedzy o wielkości populacji powinien być on przedmiotem ochrony w obszarze. Planuje się uzupełnienie stanu wiedzy w celu ustalenia rzeczywistej wielkości populacji i areału występowania.

c) W załączniku nr 3 pkt 6 należy uzupełnić kod siedliska. Uwagę uwzględniono.

d) W załączniku nr 3 pkt 6 i 7 użyto sformułowania "Nie analizowano zagrożeń dla siedliska – nie kwalifikuje się jako przedmiot ochrony (ocena reprezentatywności D). Taką informację można wpisać do zarządzenia po zatwierdzeniu nowego SDF dla obszaru.

Odpowiedź: Złożono wniosek o aktualizację SDF, zarządzenie zostanie podpisane po zaktualizowaniu treści SDF

e) Uwaga do załącznika nr 4 pkt 2 siedlisko 91E0 można dopiero wpisać do zarządzenia po zatwierdzeniu nowego SDF dla obszaru.

Odpowiedź: Złożono wniosek o aktualizację SDF, zarządzenie zostanie podpisane po zaktualizowaniu treści SDF

f) Uwaga do załącznika nr 3 pkt 5 gatunek 4038 można dopiero wpisać do zarządzenia po zatwierdzeniu nowego SDF dla obszaru. Z karty oceny gatunku wynika, że w ramach obserwacji zaobserwowano maksymalnie 3 osobniki? Czy to kwalifikuje do dodania jako przedmiot ochrony?

Myślę, że dopiero po uzupełnieniu stanu wiedzy będzie można dodać albo nie, gatunek jako przedmiot ochrony.

Odpowiedź: Złożono wniosek o aktualizację SDF, zarządzenie zostanie podpisane po zaktualizowaniu treści SDF. Czerwończyk fioletek jest stale obserwowany na stanowisku wykazanym w PZO. Obserwowany był również przez pracowników RDOŚ w Bydgoszczy. W obszarze występują rozległe tereny stanowiące dogodny siedlisko dla jego populacji. Jest również bardzo rzadkim gatunkiem w regionie. W województwie kujawsko-pomorskim występuje poza granicami zwartej zasięgu. W związku z powyższym pomimo braku dokładnej wiedzy o wielkości populacji powinien być on przedmiotem ochrony w obszarze. Planuje się uzupełnienie stanu wiedzy w celu ustalenia rzeczywistej wielkości populacji i arealu występowania.

g) W załączniku nr 3 pkt 6 i 7 użyto sformułowania "Nie określano celów działań ochronnych dla siedliska – nie kwalifikuje się jako przedmiot ochrony (ocena reprezentatywności D). Taką informację można wpisać do zarządzenia po zatwierdzeniu nowego SDF dla obszaru.

Odpowiedź: Złożono wniosek o aktualizację SDF, zarządzenie zostanie podpisane po zaktualizowaniu treści SDF

h) Przy określaniu działań obligatoryjnych dla łąk trzęślicowych proszę dopisać użytkowanie pastwiskowe

Odpowiedź: Dopuszczono stosowanie użytkowania naprzemiennego kośnego i pastwiskowego. Ekstensywne użytkowanie kośne uznaje się za optymalny sposób utrzymywania siedliska 6410 zmiennowilgotne łąki trzęślicowe *Molinion*. Użytkowanie wyłącznie pastwiskowe może prowadzić do zniekształcenia przedmiotowego siedliska. Niemniej mając na względzie obowiązujące rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 marca 2015 roku w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania "Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 415 ze zm.), gdzie w załączniku nr 2 Wymogi dla poszczególnych pakietów w opisie pakietu IV pkt 2 wskazano, że dla zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych obowiązuje użytkowanie kośne, a w uzasadnionych przypadkach kośno-pastwiskowe, a w przypadku gdy ekspert przyrodniczy dopuścił użytkowanie kośno-pastwiskowe, jest możliwe stosowanie również użytkowania naprzemiennego, w planie zadań ochronnych dla zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych dopuszczono jako działania obligatoryjne użytkowanie pastwiskowe, jeśli będzie stosowane naprzemiennie z użytkowaniem kośnym.

i) Uwaga do załącznika nr 4 pkt 2 siedlisko 91E0 można dopiero wpisać do zarządzenia po zatwierdzeniu nowego SDF dla obszaru.

Odpowiedź: Złożono wniosek o aktualizację SDF, zarządzenie zostanie podpisane po zaktualizowaniu treści SDF

j) Uwaga do załącznika nr 3 pkt 5 gatunek 4038 można dopiero wpisać do zarządzenia po zatwierdzeniu nowego SDF dla obszaru

Odpowiedź: Złożono wniosek o aktualizację SDF, zarządzenie zostanie podpisane po zaktualizowaniu treści SDF

h) Należy podawać aktualne dzienniki ustaw. Uwagę uwzględniono

2. Nadleśnictwo Szubin pismem znak: ZG.7210.6.2016 z dnia 20 marca 2017 r

W załączniku nr 5 pkt 1 w odniesieniu do siedliska - 6410 wskazano działania ochronne dla działki ewidencyjnej o numerze 3066/14. Nadleśnictwo wnioskuje o wykreślenie w/w lokalizacji, wskazanej jako obszar wdrażania działań ochronnych dla siedliska 6410. Zgodnie z opisem taksacyjnym zamieszczonym w Planie Urządzenia Lasu wskazana lokalizacja stanowi drzewostan. Brak na w/w działce płatów zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych (*Molinion*) - działka ew. nr 3066/14 położona na terenie leśnictwa Kowalewo, stanowi pododdział: 66Ar-BMŚW(10So). W zestawieniu uwag i wniosków zgłoszonych w trakcie konsultacji z zainteresowanymi osobami i podmiotami prowadzącymi działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 Łąki Trzęślicowe w Foluszu, wyjaśniono, że dla w/w działki zostały wytyczone działania ochronne na podstawie porównania ortofotomapy z granicami działki. Z uwagi na występujące błędy w ewidencji gruntów, mylnie stwierdzono występowanie łąk w obrębie działki nr 3066/14.

Analogiczna sytuacja odnosi się do działki ewidencyjnej o nr 3297/5 dla której w pkt 2 załącznika nr 5 wskazano występowanie staroduba łąkowego *Angelica palustris*.

- działka ew. nr 3297/5 położona na terenie leśnictwa Dziewierzewo, stanowi oddział 297 OIJ(1001) Nadleśnictwo Szubin, Szubin Wieś 52, 89-200 Szubin. W/w działki stanowią drzewostan, w którym nie występują siedliska przyrodnicze dla których określono działania ochronne w planie zadań ochronnych. W związku z tym określanie działań ochronnych w tych przypadkach jest bezcelowe. W razie wątpliwości co do właściwego przebiegu granic powyższych działek Nadleśnictwo proponuje przeprowadzenie lustracji terenowej.

Odpowiedź: Uwagi uwzględniono.

Projekt planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łąki Trzęślicowe w Foluszu PLH040027 został zaopiniowany przez Regionalną Radę Ochrony Przyrody w Bydgoszczy uchwałą Nr 5/2017 z dnia 28 czerwca 2017 r.

Projekt niniejszego zarządzenia na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 r. poz. 525) został uzgodniony przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego pismem znak: WIR.IX.710.63.2017 z dnia 28 lipca 2017 r.

Z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
Marek Madhnikowski
Regionalny Konserwator Przyrody
w Bydgoszczy

